

ESG: Ako pristupovať k udržateľnosti

Filip Tichý, Partner, Grant Thornton

Peter Vaško, Manager, Grant Thornton

Matej Repa, ESG solutions specialist, Crif -
Slovak Credit Bureau

18.12.2023

01

Európsky rámec udržateľnosti

02

Implementácia do slovenskej legislatívy

03

Očakávané povinnosti v SR

04

Prístup k implementácii

05

SYNESGY – self assessment tool

06

Zhrnutie

01 Európsky rámec udržateľnosti

EÚ regulácia vykazovania udržateľnosti

Tlak na zavádzanie stratégie udržateľnosti a stanovenie konkrétnych cieľov ESG vrátane ich reportingu sa odvíja od politického zadania a je a bude čoraz viac vyžadovaný od obchodných partnerov, investorov či veriteľov.

Dá sa očakávať, že **v horizonte niekoľkých rokov bude pre spoločnosti bez politiky udržateľnosti a stanovených ESG cieľov ťažšie získať financovanie, zúčastniť sa výberových konaní či osloviť cieľových klientov.**

- **Od júna 2021 sú banky povinné** pri poskytovaní úverov vyhodnocovať spoločne s ďalšími rizikami aj "environmentálne a sociálne faktory a faktory správy a riadenia" (pozri Všeobecné pokyny EBA).
- Na európskej úrovni bola **schválená smernica Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)**. Jej účinnosť nastane od 1. 1. 2024 a postupne zavedie na Slovensku povinnosť nefinančného ESG reportingu pre zhruba 1.500 spoločností.
- **V 1Q 2026 budú podľa CSRD veľké podniky** (dve z troch podmienok: **nad 250 zamestnancov, obratom nad 40 mil. EUR alebo bilančnou sumou nad 20 mil. EUR na konsolidovanej úrovni**) **povinné zverejniť správu o udržateľnosti za rok 2025.**

Európske štandardy vykazovania udržateľnosti

Nefinančný reporting alebo ESG (Environmental, Social, Corporate Governance) je metrika nehmotných aktív, ktorá sa bude používať na hodnotenie nefinančnej výkonnosti spoločností.

Tento reporting bude auditovaný rovnako ako finančné výkazy a bude súčasťou štandardného výkazníctva voči štátnej správe, bankám, ako aj dodávateľom a iným stakeholderom.

Európske štandardy pre vykazovanie udržateľnosti (ESRS) boli vytvorené ako súčasť novej smernice o vykazovaní udržateľnosti podnikov (CSRD).

ENVIRONMENTAL
Ekológia a udržateľnosť

- ERSR E1 - Zmena klímy**
 - Emisie skleníkových plynov
 - Spotreba energií a palív
- ERSR E2 - Znečistenie**
 - Znečistenie vzduchu a vody
- ERSR E3 - Voda a morské zdroje**
- ERSR E4 - Biodiverzita a ekosystémy**
- ERSR E5 - Využitie zdrojov a obchodné hospodárstvo**

SOCIAL
Ľudia a spoločnosť

- ERSR S1 - Vlastný ľudský kapitál**
 - Popis zamestnancov (pohlavie, úväzky)
 - BOZP
 - Rovnosť odmeňovania
 - Školenia zamestnancov
- ERSR S2 - Pracovníci v hodnotovom reťazci**
- ERSR S3 - Vplyv na extrené komunity**

GOVERNANCE
Vedenie a manažment

- ERSR 1 - Všeobecné požiadavky**
- ERSR 2 - Všeobecné informácie**
 - Základné údaje o spoločnosti
 - Organizačná štruktúra
- ERSR G1 - Obchodné správanie**
 - Protikorupčné opatrenia
 - Politická angažovanosť
 - Etika podnikania

EÚ Taxonómia

Nariadenie EÚ (2020/852) o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií zavádza systém klasifikácie hospodárskych činností, ktorý určuje, ktoré podnikateľské aktivity sú považované za udržateľné.

6 environmentálnych cieľov taxonómie

Zmiernenie zmeny klímy

Adaptácia na zmenu klímy

Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov

Prechod na obehové hospodárstvo

Prevenca a kontrola znečisťovania

Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov

4 podmienky environmentálnej udržateľnosti ekonomickej činnosti:

- činnosť významne prispieva k plneniu jedného alebo viacerých environmentálnych cieľov,
- výrazne nenarúša plnenie žiadneho zo zvyšných environmentálnych cieľov,
- vykonáva sa v súlade s minimálnymi zárukami týkajúcimi sa ľudských práv a práv pri práci,
- spĺňa technické kritériá preskúmania, ktoré stanovila Komisia v delegovaných nariadeniach.

Povinné subjekty

- v zmysle smernice CSRD,

Povinné údaje

- pomer obratu z taxonomicky oprávnených činností k celkovému obratu
- pomer taxonomicky oprávnených CAPEX k celkovým CAPEX
- pomer taxonomicky oprávnených OPEX k celkovým OPEX

02 Implementácia do Slovenskej legislatívy

CSRD v legislatíve SR

Hlavne:

- Zmena zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. (do júna 2024)
- Zmena zákona o audite č. 423/2015 Z.z. (do júna 2024)

Ale aj:

- Zmena zákona o obchodnom registri (do júna 2024)
- Zmena zákona o burze cenných papierov (do júna 2024)

03 Očekávané povinnosti v SR

Povinnosti

Koho zasiahnu:

- Firmy ktoré splnia kritéria CSRD
- Nepriamo aj dcérske spoločnosti skupín ktorých materská spoločnosť splní kritériá CSRD

Výnimky:

- Dcérske spoločnosti ak sú zahrnuté v konsolidovanej správe o hospodárení ich materskej spoločnosti a keď vo svojej vlastnej správe o hospodárení uvedú:
- názov a sídlo materského podniku
 - webové odkazy na konsolidovanú správu o hospodárení materskej spoločnosti vrátane správy audítora;
 - skutočnosť, že sú oslobodení od oznamovania informácií o udržateľnosti.

Konsolidované vykazovanie:

Ak je materská spoločnosť mimo EU (neaplikuje CSRD):

- Každá EU entita zostavuje individuálnu správu
- Prechodne sa vytvorí “umelý rozsah” konsolidácie pre entity v EÚ

Povinnosti

Vykazované informácie o udržateľnosti:

- Súčasťou výročnej správy (vo vyhradenej časti VS)
- VS bude v elektronickom formáte s označením (tagovaním) správy o udržateľnosti
- "Otagovaná" VS bude nahraná do pripravovaného európskeho jednotného prístupového bodu (ESAP)
- EU Taxonómia - predpísaná forma

Audit:

- Povinnosť vykázat informácie o udržateľnosti = povinnosť mať ich overené audítorom
- V SR zatiaľ iba štatutárni audítori s licenciou pre oblasť udržateľnosti (splnenie podmienok na systém kvality, vzdelávanie etiku a pod.)
- Prvé tri roky platnosti iba limitované uistenie, následne primerané uistenie
- Nový štandard ISSA 5000 sa očakáva 9/2024
- Synergie s finančným auditom

04 Prístup k implementácii

Hlavné dôvody, prečo sa zaujímať o ESG

Financovanie

Očakáva sa, že regulácia sa bude sprísňovať jednak vládnymi iniciatívami, ale aj dopytom spotrebiteľov. Banky budú pri poskytovaní úverov klásť čoraz väčší dôraz na parametre udržateľnosti a nemusia financovať projekty alebo spoločnosti, ktoré nie sú udržateľné.

Obozretnosť

Zavedenie princípov ESG do vašej organizácie vám otvorí nové témy, ktoré vám prinesú nové pohľady na riadenie rizík a v dôsledku toho prispievajú k efektívnejšiemu riadeniu. Okrem toho so zvyšujúcim sa dopytom po udržateľných produktoch a spoločnostiach rastie riziko súdnych sporov zameraných na vplyv korporácií na životné prostredie.

Reputácia spoločnosti

Systematický prístup k udržateľnosti zlepší vašu reputáciu nielen vo verejnosti, v médiách, ale aj u vašich zamestnancov a veriteľov. Dobrý udržateľný imidž vám pomôže získať viac zákazníkov, investorov a kvalitných zamestnancov.

Going-concern

Prispôbenie vášho biznis modelu novej ekonomickej realite – tie spoločnosti, ktoré sledujú zmeny, neustále prispôbujú svoj biznis model a spôsob fungovania, posilnia svoju pozíciu na trhu.

Vplyv ESG na cenu financovania

Banky už zbierajú údaje o udržateľnosti, ktoré následne vyhodnocujú. S dobre navrhnutou stratégiou ESG je možné získať priaznivejšie podmienky financovania nových projektov. Dotazníky bánk týkajúce sa ESG často odrážajú otázky uvedené v dotazníku SBA.

Prístup k implementácii

Existujú rôzne spôsoby, ako pristúpiť k udržateľnosti. Vo všeobecnosti sa nedá povedať, že jeden je lepší od druhého. Závisí to od konkrétnych podmienok, biznis modelu spoločnosti a od jej postavenia na trhu.

Stratégia	Compliance	Riadenie ESG rizík	Udržateľnosť ako biznis model
Cieľ	Pozitívne vnímanie značky, dodržiavanie predpisov	Mitigácia ESG rizík	Tvorba hodnoty (zisku) prostredníctvom udržateľnosti
Prístup	Vlastné úspechy v oblasti udržateľnosti sú propagované prostredníctvom dobrých vzťahov s viacerými zainteresovanými stranami	Aktívne riadenie rizík aj v oblasti ESG zmiernuje negatívne dopady rizík na činnosť podniku	Ciele udržateľnosti sa dosahujú prostredníctvom vlastných udržateľných produktov a služieb
Zodpovednosť	PR / CSO	Risk manažér / CFO	CEO / stratégia
Možné kroky	Komunikačná stratégia ESG, vykazovanie KPI v oblasti ESG, odpredaj aktív nepriaznivých pre ESG, aktivity priaznivé pre ESG v non-core, prispôbenie sa príslušným predpisov v odvetví	Úprava obchodných a prevádzkových procesov s cieľom predchádzať rizikám v prevádzke spoločnosti, preskúmanie dodávateľského reťazca	Obchodná stratégia upravená tak, aby uprednostňovala alebo sa zameriavala len na projekty s pozitívnym vplyvom na ESG; Investície do udržateľných obchodných operácií, zmena štruktúry produktov

05 SYNESGY – self assessment tool

SYNESGY

Čo to je
a ako funguje?

ESG platforma

- Globálna digitálna dotazníková platforma, ktorá zhromažďuje a spravuje ESG dáta a informácie.
- Overenie kritérií udržateľnosti vašej firmy, zákazníkov aj dodávateľov.
- Hodnotenie všetkých podľa rovnakých princípov.
- Certifikát pre jednotlivé spoločnosti, aj pre celé dodávateľské reťazce.
- Certifikát je možné stiahnuť v rôznych formátoch (PDF, PNG, XML, QR kód).
- Možnosť napojenia Synesgy cez API priamo do interných systémov
- Možnosť dodávania dátových extraktov.

SYNESGY

Čo to je a ako funguje?

Dotazník

Dotazník má dve časti:

Všeobecná časť: všeobecné informácie rovnaké pre všetky spoločnosti

Sektorová časť: špecifické otázky pre jednotlivé odvetvia

Dotazník je postavený na 17 cieľoch udržateľného rozvoja OSN (17 SDGs) a Global Reporting Initiative (GRI).

Súčasťou dotazníku je aj kalkulačka emisií skleníkových plynov. Pre mnohé spoločnosti je náročné odhadnúť, akú stopu za sebou zanechávajú. Naša kalkulačka pomôže s relevantným odhadom. Stačí vložiť vstupné údaje o množstve a type spaľovaných fosílnych palív a systém automaticky spočíta emisie.

SYNESGY Validácia

1.12 Vyžaduje sa preskúmanie správy o udržateľnosti s cieľom skontrolovať, či poslanie spoločnosti zohľadňuje environmentálne a sociálne faktory, a to aj v rámci dlhodobej stratégie príjbo správa o udržateľnosti alebo iný listinný dôkaz.

- ANO: Spoločnosť zohľadňuje environmentálne a sociálne faktory a správa ich spoločnosť, ktorí podporujú v dlhodobej stratégii
- Áno, spoločnosť v rámci dlhodobej stratégie definovala integrovanú stratégiu udržateľnosti
- Áno, vláda (oblasti) medzery v oblasti udržateľnosti rieši napríklad v rámci udržateľnosti v rámci spoločnosti, ktorému
- NE

Nahrajte dokument:

1.13 Monitoruje spoločnosť svoje výsledky v oblasti udržateľnosti pomocou konkrétnych kvantitatívnych ukazovateľov? - GR 1, GR 24

- Áno, monitoruje svoje environmentálne výsledky
- Áno, monitoruje výsledky ľudského kapitálu zamestnancov
- NE

Nahrajte dokument:

1.14 Zverejňuje spoločnosť svoje výsledky v oblasti environmentálnej a sociálnej udržateľnosti v zjednotenej správe? - GR 1, GR 2-3, GR 2-4 a GR 2-20

- ANO
- NE

Nahrajte dokument:

Upozornenia

- 1.12 Vyžaduje sa preskúmanie správy o udržateľnosti s cieľom skontrolovať, či poslanie spoločnosti zohľadňuje environmentálne a sociálne faktory, a to aj v rámci dlhodobej stratégie: priložte správu o udržateľnosti alebo iný listinný dôkaz.
- 1.13 Preskúmanie správy o udržateľnosti sa vyžaduje na overenie, či spoločnosť monitoruje svoje environmentálne správanie alebo správanie svojich zamestnancov: priložte správu o udržateľnosti alebo iný listinný dôkaz.
- 1.14 Vyžaduje sa preskúmanie správy obsahujúcej zverejnené výsledky environmentálnej a sociálnej udržateľnosti: priložte správu o udržateľnosti alebo iný listinný dôkaz.
- 1.16 Vyžaduje sa preskúmanie príslušných certifikátov s cieľom skontrolovať, či je spoločnosť národne alebo medzinárodne uznávaná: priložte všetky príslušné certifikáty.
- 2.1.1 Vyžaduje sa kontrola spotreby energie: priložte účet za elektrinu.
- 2.1.2 Vyžaduje sa kontrola účtu za elektrinu, aby sa skontrolovalo, či zmluva zahŕňa len obnoviteľné zdroje: priložte účet za elektrinu.
- 2.1.3.1 Vyžaduje sa preskúmanie príslušnej dokumentácie na kontrolu prítomnosti systémov na výrobu energie: priložte, prosím, akúkoľvek príslušnú dokumentáciu týkajúcu sa prítomnosti systémov na výrobu energie.
- 2.1.5 Vyžaduje sa kontrola spotreby vody: priložte účet za vodu.
- 2.1.7 Vyžaduje sa kontrola vyprodukovaných emisií CO2: priložte účet za elektrinu.
- 3.2.2 Zhoda so smernicami ISO 26000 sa nenašla: priložte prosím dokumentáciu, ktorá ju potvrdzuje.
- 4.3.6 Vyžaduje sa preskúmanie príslušnej dokumentácie týkajúcej sa auditu finančných výkazov: priložte, prosím, akúkoľvek príslušnú dokumentáciu týkajúcu sa auditu finančných výkazov.
- 4.2.1 Vyžaduje sa preskúmanie etického kódexu: priložte etický kódex.

SYNESGY

Návrhy na zlepšenie

Akčný plán

Oblasť rozvoja predstavujú navrhované zlepšenia na zlepšenie vykonosnosti ESG.

Akčný plán

OBCHODNÁ ČINNOSŤ A RIADENIE

- Definujte poslanie a/alebo stratégiu udržateľnosti na riadenie hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov činností spoločnosti.
- Zehľadníť sociálne a environmentálne vplyvy ako súčasť faktorov podnikateľského rizika.
- Prípravte správu s výsledkami podnikania týkajúcimi sa environmentálnej a sociálnej udržateľnosti.
- Prijať jeden alebo viac systémov riadenia v oblastiach, ktoré sú pre podnikanie kľúčové (životné prostredie, energetika, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, boj proti podplácaniu, riadenie vzťahov s dodávateľmi), s cieľom lepšie riadiť procesy a činnosti spoločnosti.

VODA, ENERGIE A ODPADY

- Zaviesť opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti (napr. inštalácia solárnych panelov alebo zariadení na výrobu alebo spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov; výmena vykurovacích a/alebo klimatizačných systémov; výmena tradičných žiaroviek za žiarovky s nízkou spotrebou, ako sú LED diódy).
- Zvážte inštaláciu systémov obnoviteľných zdrojov energie.
- Merajte emisie spoločnosti do ovzdušia, aby ste pochopili ich vplyv na životné prostredie a určili vhodné opatrenia na zlepšenie.
- Zvážť zavedenie separovaného zberu skla na recykláciu.
- Zvážť zavedenie separovaného zberu IT zariadení na recykláciu.

Dôležitosť

V KOCKE
Synesgy

60+
krajín

27+
jazykov

1 175+
partnerov

440tis+
odovzdaných
dotazníkov

06 Zhrnutie

Grant Thornton a udržateľnosť

ESG stratégia, riziká a reporting

- Nastavenie ESG Stratégie
- Identifikácia stakeholderov
- Analýza relevantných tém
- Stakeholder dialóg
- Zostavenie matice dvojitej významnosti
- Analýza rizík a príležitostí
- Zostavenie správy o udržateľnosti v súlade s ESRS

ESG stratégia a plán jej dosiahnutia, ESG report

EÚ Taxonómia

- Definícia oprávnenosti na EÚ Taxonómiu
- Posúdenie súladu hospodárskych činností s nariadením EÚ o taxonómii
- Posúdenie súladu so zásadou " Do Not Significant Harm "
- Výpočet taxonomických ukazovateľov

Správa o EÚ taxonómii

Klimatické riziká

- Identifikácia a opis klimatických rizík v súlade s IPCC RCP
- Stanovenie rizikových skóre jednotlivých častí infraštruktúry
- Dátové modely NatCatSERVICE MunichRe, CRIF – Slovak Credit Bureau)
- Kvantifikácia fyzikálnych klimatických rizík na určenie priorit pre plán adaptačných opatrení

Posúdenie klimatických rizík podľa EÚ taxonómie

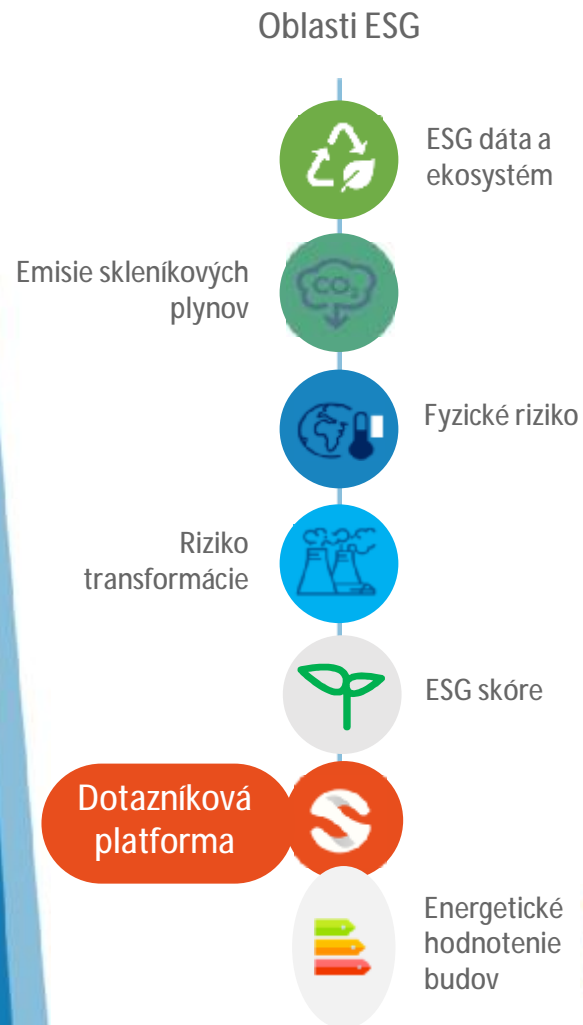

Uhlíková stopa

- Zber údajov a nastavenie procesov
- Opis metodiky výpočtu a zdrojov údajov
- Výpočet uhlíkovej stopy podľa GHG protokolu, alebo podľa normy ISO

Uhlíková stopa spoločnosti / produktu

CRIF a udržateľnosť Oblasti ESG

Potreby a požiadavky finančných inštitúcií a obchodných spoločností

Predpisy a regulácia

- Dáta a informácie pre nefinančný reporting.
- Systémovo významné banky: výkazníctvo v rámci Pillier 3 vr. Green Asset Ratio (GAR) a Banking Book Taxonomy Alignment Ratio (BTAR).
- CSRD/ESRS – fyzické riziká vyplývajúce z klimateckej zmeny a povinnosť modelovať finančné dôsledky.

NOVÉ aj pre budovy

Riadenie rizík

- Využitie ESG dát a skóringu pre modeling, pricing, skóring a underwriting.
- Zátážové testy a ďalšie implikácie.

Obchodný rozvoj

- Identifikácia existujúcich aj potenciálnych cieľových klientov s potenciálom rozvoja činností podporovaných EÚ zelenými fondmi.
- Vyhodnocovanie dodávateľov a ich ESG profilu priamo alebo prostredníctvom dátových modelov.

NOVÉ

Kontakt

Filip Tichý

Partner | Audit & Advisory

+421 948 503 891

filip.tichy@sk.gt.com

Peter Vaško

Manager | Advisory

+421 905 731 610

peter.vasko@sk.gt.com

Matej Repa

ESG solutions specialist

+421 911 072 640

m.repa@crif.com

© 2023 Grant Thornton Slovakia. All rights reserved.

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International Ltd (GTIL) and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.